

Nya lösningar i byggandet hindras av detaljerade råd

Det finns ett stort stöd inom samhällsbyggnadsbranschen för att Boverkets byggregler, BBR, ska utformas som funktionskrav. Funktionskraven skulle kunna ge utrymme för innovation och nya lösningar i byggandet. Men i verkligheten sker det i mycket liten skala. Det visar de undersökningar som Kommittén för modernare byggregler har genomfört.

Med den nya plan- och bygglagen som började gälla i slutet av 80-talet fick vi ett tydligare fokus på funktionskrav, vilket innebär att staten fastställer vilka egenskaper som en byggnad ska ha, men överlåter till byggherren vilka lösningar som används. Tidigare angav föreskrifterna mer detaljerade lösningar.

Majoriteten av föreskrifterna i Boverkets byggregler (BBR) är idag allmänt hållna för att inte låsa byggherren vid en lösning. Föreskrifterna kompletteras dock ofta med allmänna råd som i detalj preciserar hur föreskriften kan uppfyllas. Såväl byggherrar som kommuner uppger att det är svårt för en byggherre att visa att andra lösningar än de som finns angivna i de allmänna råden uppfyller föreskriften.

- Att allmänna råd har blivit styrande innebär att vi i praktiken inte har funktionskrav idag, säger Kurt Eliasson, utredare i Kommittén för modernare byggregler.

Enligt byggherrarna föreslår de framför allt en annan lösning än de som anges i allmänna råd när det gäller utformning och tillgänglighet. Samtidigt uppger kommunerna att utformning och tillgänglighet, tillsammans med brandskydd, är det svåraste avsnittet i BBR för byggherren att visa att föreskriften är uppfylld när andra lösningar föreslås.

- Det finns stort behov av att kunna föreslår alternativa lösningar för hur kraven i en föreskrift ska uppnås, samtidigt som risken för olika tolkningar behöver minska, säger Anna Sander, utredare i Kommittén för modernare byggregler.

Hänvisningar till standarder som SIS säljer görs både i föreskrifter och i allmänna råd i BBR. En majoritet av kommunerna menar att hänvisningar till standarder i de allmänna råden försvårar för byggherren att visa att andra lösningar uppfyller föreskrifterna, eftersom standarderna ofta är detaljerade. Tillämpare av reglerna har också framfört kritik mot att de standarder som det hänvisas till i föreskrift, och därmed är juridiskt bindande, inte är gratis. Att hänvisa till standarder ifrågasätts även på grund av att det flyttar ansvaret för regelgivning från Boverket till SIS.

- I vårt slutbetänkande i december kommer vi att presentera förslag som i högre grad möjliggör nya lösningar och innovationer inom byggandet, säger Kurt Eliasson.

Kommittén för moderna byggregler lämnar sitt slutbetänkande till regeringen i december 2019. Kommittén har tidigare lämnat två delbetänkanden, som finns att läsa på www.modernarebyggregler.se.

Anna-Maria Engqvist

Kommunikatör

076-777 98 08

anna-maria.engqvist@regeringskansliet.se

www.modernarebyggregler.se

Regeringskansliet, N 2017:05, kv. Gamisonen, 103 33 Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100 A, plan 8

Kommittén för modernare byggregler tillsattes våren 2017. Kommitténs uppdrag är att se över och modernisera delar av plan- och bygglagen, delar av plan- och byggförordningen och Boverkets byggregler, i syfte att gynna ökad konkurrens och ökat bostadsbyggande. Utredare för kommittén är Kurt Eliasson, tidigare vd för SABO och Anna Sander, projektchef för stadsutvecklingsområdet Rosendal i Uppsala kommun. Kommittén har hittills lämnat två delbetänkanden. Slutbetänkandet lämnas i mitten av december 2019. För mer information: www.modernarebyggregler.se